

PARLAMENT EUROPEJSKI

2009 - 2014

Dokument z posiedzenia

A7-0288/2013

12.9.2013

SPRAWOZDANIE

w sprawie ograniczeń w dziedzinie połowów i wód terytorialnych Morza Śródziemnego i Morza Czarnego – metody rozwiązywania konfliktów (2011/2086(INI))

Komisja Rybołówstwa

Sprawozdawca: Nikolaos Salavrakos

PR_INI

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
OPINIA KOMISJI ROZWOJU	8
WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI	11

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie ograniczeń w dziedzinie połowów i wód terytorialnych Morza Śródziemnego i Morza Czarnego – metody rozwiązywania konfliktów

(2011/2086(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając Konwencję Narodów Zjednoczonych o prawie morza z dnia 10 grudnia 1982 r. (UNCLOS),
- uwzględniając umowę z 1995 r. w sprawie wykonania postanowień Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza z dnia 10 grudnia 1982 r. odnoszących się do ochrony i zarządzania zasobami rybnymi międzystrefowymi i zasobami rybnymi masowo migrującymi,
- uwzględniając Kodeks odpowiedzialnego rybołówstwa Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) przyjęty na konferencji FAO w październiku 1995 r.,
- uwzględniając Konwencję o ochronie Morza Czarnego przed zanieczyszczeniem, podpisaną w kwietniu 1992 r. w Bukareszcie,
- uwzględniając Konwencję o ochronie środowiska morskiego i regionu przybrzeżnego Morza Śródziemnego, podpisaną w lutym 1976 r. w Barcelonie i zmienioną również w Barcelonie w czerwcu 1995 r., oraz protokoły do tej konwencji;
- uwzględniając strategiczny plan działania na rzecz ochrony i odnowy środowiska i Morza Czarnego, przyjęty w kwietniu 2009 r. w Sofii,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE z dnia 17 czerwca 2008 r. ustanawiającą ramy działań Wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego (dyrektywa ramowa w sprawie strategii morskiej)¹,
- uwzględniając wniosek Komisji dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej ramy planowania przestrzennego obszarów morskich oraz zintegrowanego zarządzania strefą przybrzeżną (COM(2013)0133),
- uwzględniając [część VII dotyczącą polityki zewnętrznej] rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr .../2013 w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa²,
- uwzględniając rezolucję z dnia 20 stycznia 2011 r. w sprawie strategii UE na rzecz regionu Morza Czarnego³,

¹ Dz.U. L 164 z 25.6.2008, s. 19.

² Zob. dok. Rady nr...

³ Dz.U. C 136 E z 11.5.2012, s. 81.

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 września 2011 r. w sprawie bieżącego i przyszłego zarządzania rybołówstwem na Morzu Czarnym¹,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 22 listopada 2012 r. w sprawie zewnętrznego wymiaru wspólnej polityki rybołówstwa²,
 - uwzględniając komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów z dnia 10 października 2007 r. zatytułowany „Zintegrowana polityka morska Unii Europejskiej” (COM(2007)0575),
 - uwzględniając rezolucję z dnia 5 maja 2010 r. w sprawie zintegrowanej polityki morskiej – ocena dokonanych postępów i nowe wyzwania³,
 - uwzględniając komunikat Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego z dnia 11 września 2009 r. zatytułowany „W kierunku zintegrowanej polityki morskiej zmierzającej do lepszego zarządzania Morzem Śródziemnym” (COM(2009)0466),
 - uwzględniając europejską politykę sąsiedztwa i powiązane instrumenty finansowania;
 - uwzględniając komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 września 2010 r. zatytułowany „Wiedza o morzu 2020 – dane morskie i obserwacje środowiska morskiego na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju” (COM(2010)0461),
 - uwzględniając program ENPI w zakresie współpracy transgranicznej w obrębie basenu Morza Śródziemnego na lata 2007–2013 przyjęty przez Komisję w dniu 14 sierpnia 2008 r.,
 - uwzględniając komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów z dnia 13 września 2012 r. zatytułowany „Niebieski wzrost – szanse dla zrównoważonego wzrostu w sektorach morskich” (COM(2012)0494),
 - uwzględniając art.48 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rybołówstwa oraz opinię Komisji Rozwoju (A7-0288/2013),
- A. mając na uwadze, że rozwój urbanistyczny w regionie Morza Śródziemnego może osiągnąć w 2025 r. poziom 60%, przy czym jedna trzecia ludności będzie skupiona na obszarach przybrzeżnych, co sprawi, że zapotrzebowanie na wodę i zasoby rybne zwiększy się dwukrotnie;
- B. mając na uwadze, że na Morzu Śródziemnym odbywa się 30% światowego ruchu morskiego;
- C. mając na uwadze, że Morze Śródziemne i Morze Czarne mają szczególne cechy z punktu

¹ Dz.U. C 51 E z 22.2.2013, s. 43.

² Teksty przyjęte, P7_TA(2012)0461.

³ Dz.U. C 70E z 8.3.2012, s. 70.

widzenia oceanograficznego, rybackiego, środowiskowego i społeczno-gospodarczego;

- D. mając na uwadze, że zarządzanie obszarami morskimi i przybrzeżnymi jest złożone i wymaga udziału wielu organów publicznych i podmiotów prywatnych;
- E. mając na uwadze, że baseny Morza Śródziemnego i Morza Czarnego mają bardzo niski wskaźnik wymiany wody (odpowiednio 80-90 i 140 lat) i z tego powodu są wyjątkowo wrażliwe na zanieczyszczenie morza;
- F. mając na uwadze, że około 75% stad rybnych w Morzu Śródziemnym jest przelawianych;
- G. mając na uwadze, systemy prawne regulujące dostęp statków do łowisk krajowych różnią się w zależności od przynależności państwowej statku;
 - 1. wyraża zaniepokojenie coraz większą konkurencją o kurczące się stada i zasoby morskie, co wywołuje regionalne napięcia i ewentualne spory o obszary morskie między państwami nadbrzeżnymi; w związku z tym wzywa do nasilenia wysiłków na szczeblu regionalnym, krajowym i unijnym, zmierzających do lepszego uregulowania kwestii dostępu do zasobów;
 - 2. wzywa wszystkie państwa nadbrzeżne do wzmożenia starań zmierzających do stopniowego położenia kresu zjawisku przelawiania w Morzu Śródziemnym i Morzu Czarnym, ponieważ kurczące się stada zwiększą możliwości wystąpienia konfliktów na tym obszarze;
 - 3. głęboko wierzy, że pokojowe rozwiązywanie sporów dotyczących obszarów morskich i wyznaczania granic morskich zgodnie z prawami i obowiązkami państw członkowskich i krajów trzecich na mocy prawa unijnego i międzynarodowego, w szczególności Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza, jest głównym elementem dobrego zarządzania oceanami;
 - 4. uważa, że gospodarka morska na Morzu Śródziemnym i Morzu Czarnym wymaga większej spójności politycznej i większej współpracy między zainteresowanymi państwami nadbrzeżnymi; podkreśla ważną rolę, jaką odgrywają dwustronna współpraca i porozumienia międzynarodowe, zważywszy, że większość państw położonych nad Morzem Czarnym i Morzem Śródziemnym nie należy do UE i w związku z tym nie musi przestrzegać przepisów prawa unijnego;
 - 5. z zadowoleniem odnosi się do roli, jaką odgrywa Komisja Europejska w promowaniu solidniejszego i lepiej zorganizowanego dialogu z nienależącymi do UE państwami położonymi nad Morzem Śródziemnym i Morzem Czarnym w sprawie zarządzania wspólnymi stadami w basenach tych mórz; zachęca Komisję do nasilenia wysiłków w tym zakresie i przyjęcia podejścia regionalnego;
 - 6. zwraca się do UE, aby w celu usprawnienia współpracy z państwami ościennymi oraz lepszego zarządzania wspólnymi stadami dążyła do zawarcia z tymi państwami umów o współpracy w zakresie zrównoważonego rybołówstwa; ma nadzieję, że celem takich umów o współpracy nie będzie uzyskanie praw połowowych dla statków UE, lecz utworzenie sytuacji, w której UE będzie udzielała pomocy finansowej i wsparcia

technicznego, mających doprowadzić do tego, aby partnerskie kraje trzecie stosowały przepisy w sprawie zrównoważonego zarządzania porównywalne do przepisów stosowanych w UE;

7. uważa, że gospodarka morska w regionie Morza Śródziemnego i Morza Czarnego daje okazje do rozwijania stosunków międzynarodowych i do skutecznego zarządzania regionem;
8. podkreśla, że konkurencja o ograniczone stada rybne i zasoby morskie może stać się źródłem tarć z krajami trzecimi; wzywa UE i państwa członkowskie do współpracy, aby zapewnić bezpieczeństwo i ochronę europejskich wód przybrzeżnych i terytorialnych, wyłącznych stref ekonomicznych, szelfu kontynentalnego, infrastruktur morskich i zasobów morskich, a także nadzór i kontrolę nad nimi; zauważa, że UE powinna utrzymać ważną rolę polityczną w tym zakresie i starać się zapobiegać międzynarodowym sporom;
9. wzywa UE do zastosowania środków dyplomatycznych w celu wspierania dialogu między państwami członkowskimi i krajami trzecimi tak, aby zapewnić z ich strony poszanowanie zasad wspólnej polityki rybołówstwa UE oraz kontrolować przestrzeganie tych zasad; podkreśla, że w szczególności kraje kandydujące do przystąpienia do UE powinny przestrzegać zasad polityki rybołówstwa UE, a także odpowiednich przepisów unijnych i międzynarodowych mających zastosowanie do działalności rybackiej;
10. zauważa, że na 21 państw śródziemnomorskich trzy nie podpisały ani nie ratyfikowały Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza; zwraca się do Komisji, aby zaapelowała do tych krajów, w szczególności jeżeli kandydują one do przystąpienia do UE, aby zostały stronami konwencji i stosowały jej przepisy jako nieodłączny element ram regulacyjnych UE dotyczących spraw morskich;
11. wzywa Komisję i kraje trzecie do opracowania regionalnego podejścia do ochrony ryb i do rybołówstwa w wodach Morza Śródziemnego i Morza Czarnego przy uwzględnieniu transgranicznego wymiaru rybołówstwa i faktu, że niektóre gatunki są gatunkami migrującymi; podkreśla w związku z tym znaczącą rolę, jaką odgrywa Generalna Komisja Rybołówstwa Morza Śródziemnego (GFCM) w zapewnianiu równych warunków konkurencji, oraz ważną rolę, jaką odgrywa ona jako regionalne forum zapewniające zrównoważone rybołówstwo na Morzu Czarnym;
12. podkreśla potrzebę ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju w tych basenach, a także potrzebę nasilenia starań zmierzających do osiągnięcia gospodarki morskiej i kontroli zgodnych z prawem międzynarodowym – w szczególności z Konwencją Narodów Zjednoczonych o prawie morza – jako sposobu przyczynienia się do poprawy ochrony środowiska na obszarach przybrzeżnych i morskich;
13. uważa, że zintegrowana polityka morska, a w szczególności planowanie przestrzenne obszarów morskich, może odgrywać główną rolę w zapobieganiu konfliktom między państwami członkowskimi UE, jak również państwami trzecimi;
14. zachęca państwa członkowskie do wprowadzenia zintegrowanego zarządzania strefą przybrzeżną oraz przestrzennego planowania obszarów morskich – produkcji morskiej energii wiatrowej, układania kabli i rurociągów podwodnych, transportu morskiego,

rybołówstwa i akwakultury, wyznaczania obszarów, w których prowadzone jest zarybianie – w ramach strategii na rzecz „niebieskiego” wzrostu oraz zgodnie z istniejącymi porozumieniami zawartymi z państwami ościennymi, w tym z państwami trzecimi położonymi nad tym samym morzem regionalnym;

15. zachęca do utworzenia stref morskich, w szczególności w wyłącznych strefach ekonomicznych, co nie tylko poprawi ochronę łowisk i gospodarowanie nimi na obszarach położonych poza wodami terytorialnymi, lecz również będzie wspierać zrównoważone zasoby rybne, ułatwi kontrolę nad połowami NNN (nielegalnymi, nieraportowanymi i nieuregulowanymi) oraz zwalczanie takich połowów, a także ulepszy gospodarkę morską w tych basenach; podkreśla, że UE powinna udzielać wskazówek państwom członkowskim, koordynować je i wspierać w tym zakresie;
16. wzywa Komisję do głębszego rozważenia tych zagadnień z myślą o zapewnieniu spójności między odpowiednimi dziedzinami polityki UE, w szczególności takimi jak wspólna polityka rybołówstwa i zintegrowana polityka morska, oraz do wspierania tej spójności i równych szans zarówno w obrębie UE, jak i w odniesieniu do sąsiadujących krajów partnerskich, za pomocą ścisłej współpracy i intensywnego dialogu;
17. podkreśla znaczenie, jakie ma przeprowadzanie oceny stad i wzywa do nasilenia współpracy między instytucjami naukowymi w obu basenach, w tym do wymiany danych naukowych i dzielenia się informacjami; uważa, że UE powinna promować i ułatwiać współpracę między zespołami naukowymi UE a ich odpowiednikami w innych państwach, nienależących do UE, oraz zachęcać do takiej współpracy; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę „Wiedza o Morzu 2020”, która ma na celu udostępnienie danych na temat środowiska morskiego wielu podmiotom potencjalnie zainteresowanym takimi danymi na szczeblu jednostek publicznych, ośrodków przemysłowych, naukowych i badawczych oraz społeczeństwa obywatelskiego;
18. wzywa do udoskonalenia systemu monitorowania i kontroli działalności rybackiej oraz nadzoru nad nią w ramach zintegrowanej perspektywy służącej większej ochronie ekosystemu w obu basenach, zgodnie z prawem unijnym i międzynarodowym, w szczególności Konwencją Narodów Zjednoczonych o prawie morza, co przyczyni się do długoterminowej zrównoważonej eksploatacji stad rybnych i do skuteczniejszego zwalczania połowów NNN;
19. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.

OPINIA KOMISJI ROZWOJU

dla Komisji Rybołówstwa

w sprawie ograniczeń w dziedzinie połowów i wód terytorialnych w Morzu Śródziemnym i w Morzu Czarnym – metody rozwiązywania konfliktów (2011/2086(INI))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Eva Joly

WSKAZÓWKI

Komisja Rozwoju zwraca się do Komisji Rybołówstwa, właściwej dla tej sprawy, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

- A. mając na uwadze, że w krajach rozwijających się rybołówstwo jest sektorem tworzącym bogactwo i miejsca pracy oraz źródłem protein dla ludności;
 1. zauważa, że konflikty dotyczące obszarów morskich wynikają głównie z eksploatacji zasobów morskich, które stały się ograniczone, a nawet rzadkie, zwłaszcza z powodu nadmiernej eksploatacji i wykorzystywania części z nich w Morzu Śródziemnym i w Morzu Czarnym w sposób niezrównoważony; podkreśla, że zasoby morskie stanowią dla wielu rozwijających się krajów nadmorskich zasadniczą podstawę ich przyszłego rozwoju i bezpieczeństwa żywnościowego;
 2. podkreśla, że rozwiązywanie konfliktów dotyczących wyznaczania granic morskich i tworzenia obszarów ochrony musi się odbywać w pełnym poszanowaniu prawa międzynarodowego, w oparciu o zasady lojalnej współpracy, przejrzystości, równości i sprawiedliwości, a także z dbałością o trwałość zasobów morskich i ochronę ekosystemu, w szczególności dzięki przestrzeganiu Konwencji ONZ o prawie morza, a zwłaszcza jej art. 62;
 3. uważa, że regionalne organizacje ds. zarządzania rybołówstwem, a w szczególności GFCM, stanowią właściwe forum rozwiązywania konfliktów kompetencyjnych i regulowania działalności połowowej; zwraca się zatem do państw nadmorskich i państw prowadzących działalność połowową na Morzu Śródziemnym i Morzu Czarnym o promowanie takich ram debaty;
 4. podkreśla w szczególności konieczność dalszego udzielania przez Unię Europejską wsparcia rozwijającym się krajom nadmorskim, aby wprowadzały one programy zrównoważonego zarządzania rybołówstwem na swoich wodach terytorialnych oraz skutecznie walczyły z nielegalnymi, nieraportowanymi i nieuregulowanymi połowami;

5. domaga się przyjęcia długoterminowych ram strategicznych współpracy naukowej w basenie Morza Śródziemnego i Morza Czarnego, ułatwiających współpracę w dziedzinie badań morskich, w tym wymianę danych i informacji naukowych.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	28.5.2013
Wynik głosowania końcowego	+ : 22 - : 0 0 : 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Thijs Berman, Corina Crețu, Véronique De Keyser, Charles Goerens, Mikael Gustafsson, Eva Joly, Filip Kaczmarek, Gay Mitchell, Bill Newton Dunn, Andreas Pitsillides, Maurice Ponga, Jean Roatta, Alf Svensson, Keith Taylor, Ivo Vajgl, Anna Záborská, Iva Zanicchi
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Philippe Boulland, Emer Costello, Isabella Lövin, Cristian Dan Preda, Patrizia Toia

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	5.9.2013
Wynik głosowania końcowego	+: 21 -: 0 0: 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	John Stuart Agnew, Antonello Antinoro, Kriton Arsenis, Chris Davies, Carmen Fraga Estévez, Dolores García-Hierro Caraballo, Marek Józef Gróbarczyk, Werner Kuhn, Isabella Lövin, Gabriel Mato Adrover, Guido Milana, Maria do Céu Patrão Neves, Crescenzo Rivellini, Raúl Romeva i Rueda, Struan Stevenson, Isabelle Thomas, Nils Torvalds
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Jean Louis Cottigny, Iñaki Irazabalbeitia Fernández, Jens Nilsson, Nikolaos Salavrakos
Zastępca(y) (art. 187 ust. 2) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Jan Kozłowski